

Statenvoorstel 50/24 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : 18 november 2024

PS-vergadering : *Wordt ingevuld door de griffie*

Onderwerp

Vaststellen TAM-Omgevingsverordening – regelwijziging 1

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5983139

Programma

Wonen, Werken en
Leefomgeving

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

In deze eerste regelwijziging van de Omgevingsverordening Noord-Brabant worden de volgende wijzigingen voorgesteld:

- Technisch juridische wijzigingen vanuit de uitvoeringspraktijk.
- Het verduidelijken of een natuurgebied wel of niet tot het Natuurnetwerk Nederland behoort. Hierover hebben wij u met een [statenmededeling](#) geïnformeerd.
- Het aanscherpen van de mogelijkheden voor opwek van zonne-energie in Landelijk gebied, conform de bestuurlijke afspraak die daarover met de Minister is gemaakt.
- Het opnemen van locaties van de hoofdpeilbuizen in de provincie met een bijpassende regeling.
- Het opnemen van diverse nieuwe agrarische beëindigingsregelingen om gemeenten te ontlasten bij de uitvoering van die regelingen en de noodzakelijke wijziging van het omgevingsplan.

Wat is de TAM-Omgevingsverordening?

Om de inwerkingtreding van de Omgevingswet soepeler te laten verlopen, zijn er voor het gebruik van de nieuwe instrumenten noodmaatregelen vastgesteld; de zogenaamde Tijdelijke Alternatieve Maatregelen (TAM). Voor de omgevingsverordening geldt dat die tijdelijk mag worden vastgesteld en bekend gemaakt op grond van de voorwaarden uit de wet ruimtelijke ordening. Dit is bij de Brabantse Omgevingsverordening gedaan. Omdat dit een tijdelijke maatregel is, moet het gebruik van de TAM in de naam worden aangegeven. Wij verwachten dat wij in de loop van 2025 kunnen omschakelen naar een omgevingsverordening die conform het systeem van de Omgevingswet, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), wordt vastgesteld en bekendgemaakt.

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5983139

Het voorstel

- I. de TAM-Omgevingsverordening - regelwijziging 1 met plan-IDN: NL.IMRO.9930.Ovrwijzregels1-va01 vast te stellen;
- II. gelet op artikel 4.16, vierde lid, van de Omgevingswet, de bevoegdheid tot het vaststellen van een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 4.16, eerste lid, van de Omgevingswet te delegeren aan Gedeputeerde Staten, voor zover dit is gericht op het opnemen van locaties met bijbehorende regeling voor deelnemers aan agrarische beëindigingsregelingen, zoals opgenomen in artikel 5.76 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.

Aanleiding

Op 1 januari 2024 is de TAM-Omgevingsverordening Noord-Brabant in werking getreden. De Omgevingswet kent een systeem van cyclisch werken waarbij instrumenten op basis van monitoring en evaluatie continu geactualiseerd worden. Daarom wordt regelmatig een wijziging van de omgevingsverordening in procedure gebracht. Wijzigingen worden daarbij gebaseerd op wetgeving, nieuw beleid of op aandachtspunten vanuit de uitvoeringspraktijk. Deze eerste wijziging is met name ingegeven vanuit de uitvoeringspraktijk.

Op 28 mei 2024 hebben wij het ontwerp van deze eerste regelwijziging vastgesteld. Hiervan bent u met een [statenmededeling](#) op de hoogte gesteld. Het ontwerp heeft gedurende een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende die periode hebben 70 personen of instanties een zienswijze ingebracht. Hierbij zijn circa 35 gelijklopende zienswijzen ingediend door inwoners van Boxtel gerelateerd aan de ontwikkeling van een concreet zonnepark en circa 15 gelijklopende zienswijzen ingediend vanuit een gebiedsproces in Zundert.

De ingekomen reacties hebben wij samengevat en van een reactie voorzien. Dit is opgenomen in de Nota van inspraak en wijziging, die deel uitmaakt van dit dossier. De zienswijzen geven op onderdelen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp. Daarnaast stellen wij enkele ambtshalve wijzigingen van locaties en regels voor. Alle wijzigingen ten opzichte van de ontwerpwijziging zijn in hoofdstuk 4 van de Nota van inspraak en wijziging opgenomen. In de bijlage bij dit statenvoorstel is een pdf opgenomen van de tekst van de regelwijziging.

De omgevingsverordening is een digitaal instrument waarbij regels zijn gekoppeld aan locaties op de kaart. De TAM-Omgevingsverordening - regelwijziging 1 kunt u digitaal raadplegen via:

www.brabant.nl/ovrregelwijziging

Bevoegdheid

Het vaststellen van de omgevingsverordening is de bevoegdheid van Provinciale Staten.

Rollen en belangen

De Omgevingsverordening Noord-Brabant omvat een veelheid aan onderwerpen. De regels worden gesteld vanwege taken en verantwoordelijkheden uit de Omgevingswet, het borgen van provinciale belangen of ter uitvoering van provinciaal beleid. Onderstaande tabel is ingevuld vanuit de onderwerpen die in deze regelwijziging zijn betrokken.

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5983139

Categorie belang	Provinciale rollen
1. Bestuurlijk	Uitvoering bestuurlijke afspraken met Rijk (aanscherping zonneladder)
2. Financieel	n.v.t.
3. Wettelijk	Wettelijke taken (grondwaterbescherming en NNN), toezichthouder en handhaver (grondwateraspecten)
4. Beleid/uitvoering	Uitvoering provinciaal natuurbeleid (NNB), uitvoering RWP (grondwatermeetpunten), ondersteuning transitie landbouw (beëindigingsregelingen)
5. Juridisch	Kaderstellend

Risico: niet van toepassing

Risicobeheersing: niet van toepassing

Doel

Het actueel houden van de omgevingsverordening vanuit het cyclisch werken van de Omgevingswet.

Argumenten

- 1. De wijziging van de omgevingsverordening is nodig om een aantal aanpassingen door te voeren gericht op verbetering, verduidelijking, betere uitvoerbaarheid en vanwege bestuurlijke afspraken.*

De voorgestelde wijzigingen zijn uitgebreid toegelicht in de [statenmededeling](#) over de ontwerpwijziging van de TAM-Omgevingsverordening.

- 2. De ingekomen zienswijzen geven op onderdelen aanleiding tot aanpassingen van de ontwerpwijziging*

De zienswijzen richten zich met name op de verduidelijking van het Natuurnetwerk Nederland en de aanscherping van de zonneladder.

- 2.1. Verduidelijken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)*

Bij de meeste manifestpartners bestaat er begrip voor de redenen om te verduidelijken waar het NNN ligt. Zij vragen aandacht voor de gevolgen voor lopende gebiedsprocessen en grondeigenaren en alternatieve financiële mogelijkheden voor de realisering van nieuwe natuur. Wij realiseren ons dat de verduidelijking van het NNN ook gevolgen kan hebben voor lopende gebiedsprocessen. Juist daarom zijn wij voorafgaand

aan de vaststelling van de ontwerpwijziging met hen in overleg getreden en zijn er vanuit die processen percelen binnen NNN gebracht. Wij blijven ook graag met hen in overleg om te bezien op welke wijze oplossingen gevonden kunnen worden voor eventuele praktijkproblemen. Ook willen wij graag samen met insprekers alternatieve financieringsmogelijkheden voor natuurontwikkeling op percelen in het NNB, buiten NNN, onderzoeken. Insprekers vragen tot slot om mogelijkheden voor flexibiliteit te behouden, zodat de mogelijkheid om in te spelen op initiatieven van onderop blijft behouden. Met de kaartwijzigingsprocedure die 2x per jaar wordt doorlopen voor de omgevingsverordening en het natuurbeheerplan, wordt invulling gegeven aan deze wens. Een eventuele uitruil van percelen tussen NNN en NNB kan overwogen worden onder de voorwaarde van een gelijkwaardig ecologisch en hydrologisch doelbereik en een saldo-nul benadering.

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5983139

2.2. *Aanscherping zonneladder*

Een groep inwoners heeft zienswijzen ingediend vanwege een concrete ontwikkeling van een zonnepark in hun omgeving. Daarnaast zijn er zienswijzen ingediend door de regio's en aanbieders van zonne-energie. In het algemeen zoeken insprekers naar meer uitleg over de voorwaarden van de aangescherpte regeling.

Mede vanwege de zienswijzen en in overleg met de netwerkbeheerder verduidelijken wij de regeling in de toelichting. Door de RES-regio's is daarbij gevraagd om het overgangsrecht te versoepelen. Andere insprekers geven aan dat zij dat juist veel te soepel vinden. Een te ruim overgangsrecht vinden wij niet wenselijk. Daarom houden wij vast aan het overgangsrecht dat was opgenomen in het ontwerp, waarbij het oude recht van toepassing blijft op zonneparken waarover voor 1 juli 2025 is besloten. Daarmee is er een termijn van circa 2 jaar geboden aan zonne-initiatieven gerekend vanaf het moment dat de zonnebrief van het Rijk is uitgebracht en een termijn van 1 jaar na bekendmaking van de ontwerpwijziging. Om gemeenten en RES-regio's desondanks tegemoet te komen, stellen wij voor een regeling op te nemen die aan ons de bevoegdheid geeft om deze termijn eenmalig met zes maanden te verlengen als er gegronde redenen worden aangedragen waarom het onmogelijk was om voor 1 juli 2025 tot besluitvorming over te gaan.

3. *In aanvulling op de ontwerpwijziging zijn er nog enkele ambtshalve wijzigingen nodig*

De ambtshalve wijzigingen zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van de Nota van inspraak en wijziging. De voorstellen zijn hoofdzakelijk juridisch technisch van aard. Het gaat om de volgende wijzigingen:

- **Locaties:** Naar aanleiding van een technische controle zijn correcties doorgevoerd die tot beperkte toevoegingen en verwijderingen van Natuur Netwerk Brabant leiden. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om snippers die net aan de andere kant van een perceelsgrens of weg

liggen of opvulling van snippers tot aan perceelsgrenzen. Daarmee samenhangend worden ook de locaties Landelijk gebied of Groenblauwe waarden gewijzigd. Dit heeft ook gevolgen voor de norm wateroverlast van die gebieden; bij een toevoeging wordt die gewijzigd naar Normvrij, bij verwijdering naar de Norm buiten stedelijk gebied.

- Stoppersregeling: Tot 1 juli 2024 konden veehouderijen om te voldoen aan de ammoniakemissie-eisen zich aanmelden voor deelname aan de zogenaamde stoppersregeling. Hiervoor was in artikel 3.101 een regeling opgenomen. Er hebben zich geen deelnemers gemeld. De regeling is daarom uitgewerkt en kan vervallen. Overigens kunnen veehouders nog wel deelnemen aan een vergelijkbare regeling waarbij zij permanent door het houden van minder dieren voldoen aan de ammoniakemissie-eisen.
- Varend ontgassen: Met ingang van 1 juli 2024 geldt er een landelijk verbod op varend ontgassen. Dit is opgenomen in artikel 4 van het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart. Om dubbele regelgeving tegen te gaan, vervalt Afdeling 3.9 Varend ontgassen en de locatie Ontgassingsvrij gebied.
- Bijlage VI: Per abuis zijn de additionele technieken bij pluimvee voor mestbewerking en mestopslag niet opgenomen. Dit wordt aangepast in bijlage VI.

4. *Delegeren van de bevoegdheid tot het nemen van een voorbereidingsbesluit om een passende regeling op te nemen voor locaties die deelnemen aan een agrarische beëindigingsregeling.*

Op verzoek van gemeenten is nagedacht over een regeling die gemeenten helpt bij de verplichte aanpassing van het omgevingsplan voor locaties die deelnemen aan een agrarische beëindigingsregeling. Hierbij is een getrappt systeem uitgedacht waarbij nu eerst de regelingen worden opgenomen in artikel 5.76 van de Omgevingsverordening.

Gemeenten kunnen vervolgens in 2 rondes locaties aandragen die GS dan met een kaartwijzigingsprocedure in de Omgevingsverordening verwerken. Gekoppeld daaraan wordt een voorbereidingsbesluit genomen, met regels voor het omgevingsplan van gemeenten die borgen dat op de aangedragen locaties geen landbouwhuisdieren meer gehouden mogen worden. Nadat gemeenten de locaties hebben aangedragen bij GS, kunnen zij meewerken aan het vergunnen van een hergebruiksfunctie op de deelnemende locatie. Om de uitvoering van de regeling te bespoedigen, wordt voorgesteld om voor dit geval de bevoegdheid tot het nemen van een voorbereidingsbesluit te delegeren aan GS.

Kanttekeningen

1. *De verduidelijking van het NNN betekent dat er minder flexibiliteit is om initiatieven mogelijk te maken en dat er vooralsnog geen financiële middelen beschikbaar zijn voor de ontwikkeling van nieuwe natuur op percelen binnen het NNB, buiten NNN*

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5983139

Door de manifestpartners is aangegeven dat het realiseren van het natuurnetwerk wordt bemoeilijkt doordat er minder ruimte is om gebieden in te richten waar initiatieven zijn, maar die buiten het NNN liggen. Er blijft enige flexibiliteit bestaan doordat wij jaarlijks 2x een procedure voor kaartwijzigingen doorlopen voor omgevingsverordening en natuurbeheerplan.

Voor de ontwikkeling van nieuwe natuur op NNB-percelen buiten NNN willen wij bekijken op hoe de natuur-, water- of klimaatdoelen gerealiseerd kunnen worden. Daarbij zoeken wij naar een koppeling met de opgaven vanuit de Vogel- en Habitat Richtlijn, de Kaderrichtlijn Water, stikstof, de bossenstrategie en de Natuurherstelverordening. Hierbij bezien wij ook de mogelijkheden voor landbouwtransitie en extensivering waarbij het landbouwkundig grondgebruik behouden blijft.

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5983139

2. Het realiseren van duurzame energiedoelen wordt door de aanscherping van de zonneladder bemoeilijkt

Door de aanscherping van de zonneladder zijn zonneparken op landbouwgronden alleen nog onder strikte voorwaarden mogelijk. Dat betekent ook dat op andere wijze in de doelen voor duurzame energie moet worden voldaan. In onze provincie gelden beperkingen voor bijvoorbeeld windenergie vanuit radar-beperkingen. Daarom zijn in diverse Regionale energiestrategieën (RES-sen) ook zoekgebieden voor zonneparken opgenomen omdat die nodig zijn om aan de duurzame energiedoelen te voldoen.

Klimaat

Met deze regelwijziging wordt het principe van water en bodem sturend en klimaatadaptief en circulair bouwen beter verankerd in de instructieregels aan gemeenten en de toelichting.

Planning

Na vaststelling wordt de TAM-Omgevingsverordening – regelwijziging 1 gepubliceerd. De regelwijziging treedt naar verwachting op 1 januari 2025 in werking.

Bijlagen

1. Tekst van de TAM-Omgevingsverordening – regelwijziging 1
2. Nota van inspraak en wijziging

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5983139

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Programma Wonen, Werken, Leefomgeving